

EDUSKUNNAN VASTAUS 84/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2005 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (HE 226/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 12/2006 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa toteutuuko ravintolatyöntekijöiden tupakansavulta suojele samoin kuin lakiehdotuksen muut terveystieteelliset tavoitteet tarkoitettulla tavalla ja arvioi seurannan perusteella lainmuutostarpeet.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/1976) 2 §:n 8 ja 9 kohta, 11 a ja 12 §, 13 §:n 2 momentti, 14 b §:n 1 ja 3 momentti, 17 §:n 3 momentin 1 kohta ja 32 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 8 ja 9 kohta ja 17 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 498/2002, 11 a § laissa 741/2002, 12 ja 32 § laeissa 765/1994 ja 487/1999, 13 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 14 b §:n 1 ja 3 momentti laissa 286/2006, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 953/1992 sekä mainituissa laeissa 487/1999 ja 498/2002, uusi 10—16 kohta, lakiin uusi 13 b—13 e § ja lakiin siitä lailla 681/1999 kumotun 33 §:n tilalle uusi 33 § seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *nikotiinilla* nikotiinialkaloideja;

9) *ainesosalla* kaikkia tupakkatuotteen valmistuksessa käytettäviä aineita tai muita ainesosia, mukaan luettuna paperi, suodatin, musteet ja liimat, joita on valmiissa tuotteessa joko sel-

laisenaan tai muuttuneessa muodossa, lukuun ottamatta tupakkakasvin lehteä ja sen muita luonnollisia tai käsittelemättömiä osia;

10) *sisätilalla* suljettua tilaa, jossa on katto, lattia ja seinät taikka tilaa, josta yhden tasopinnan lisäämisellä voidaan muodostaa suljettu tila ja joka on tarkoitettu asuin-, oleskelu-, odotus- tai työskentelytilaksi;

11) *työtilalla* sisä- tai ulkotilaa, jossa työskennellään;

12) *tupakointitilalla* sisätilaan sijoitettua rakennusvalvontaviranomaisen tupakointiin hyväksymää erillistä tilaa;

13) *savuttomalla tilalla* sisätilaa tai sen osaa, jossa tupakointi on kielletty;

14) *työyhteisön yhteisellä tilalla* työyhteisössä työntekijöille tarkoitettua tai heidän yhteisessä käytössään olevaa lepo-, ruokailu-, saniteetti- ja muuta henkilöstötilaa, heidän käytössään olevaa käytävä-, aula- ja porrastilaa sekä heille yhteiseen kokoontumiseen tarkoitettua sisätilaa;

15) *työyhteisön yleisellä tilalla* työyhteisön sisätilaa, johon yleisöllä on esteetön pääsy;

16) *työyhteisön asiakkaille tarkoitettulla tilalla* työyhteisössä asiakkaille varattua tai heidän käytössään olevaa sisätilaa.

5 luku

Väestön suojaaminen ympäristön tupakansavun aiheuttamilta terveyshaitoilta

11 a §

Ympäristön tupakansavu on syöpävaarallinen aine, jolta suojaamiseen työssä noudatetaan, mitä tässä laissa ja työturvallisuuslainsäädännössä säädetään.

12 §

Tupakointi on kielletty:

1) päiväkotien lapsille ja oppilaitosten oppilaille tarkoitetuissa sisätiloissa sekä niiden pääasiassa kahdeksaatoista vuotta nuoremmille tarkoitetuilla ulkoalueilla;

2) virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatuissa sisätiloissa;

3) sisätiloissa järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa, joihin yleisöllä on esteetön pääsy;

4) yleisten kulkuneuvojen sisätiloissa; sekä

5) työyhteisöjen yhteisissä ja yleisissä sekä asiakkaille tarkoitetuissa sisätiloissa, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos elinkeinonharjoittaja sallii tupakoinnin ravitsemisliikkeensä ulkona olevassa tarjoilutilassa tai muualla ulkona hallinnassaan olevalla alueella, hänen on huolehdittava, ettei tupakansavu kulkeudu sieltä avoimen ikkunan, oven, muun aukon tai ilmanvaihdon kautta ravitsemisliikkeen sisätiloihin.

13 §

Edellä 12 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa säädetystä poiketen tupakointi voidaan sallia hotellin ja muun majoitusliikkeen asiakkaiden majoitushuoneissa sekä kansainvälisessä meriliikenteessä käytettävän aluksen ravintolassa ja muussa ravitsemisliikkeessä, jonka tarjoilutila on alle 50 m². Tätä suuremmasta tarjoilutilasta voidaan varata tupakoiville enintään 50 prosenttia. Tällöin on kuitenkin huolehdittava, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan sille alueelle, jolla tupakointi on kielletty. Samassa ravintolakokonaisuudessa samanaikaisesti avoinna olevat ravintolatilat katsotaan yhdeksi ravintolaksi. Tarjoilutilalla tarkoitetaan aluetta, joka on varattu tarjolla olevan ruuan tai juoman nauttimiseen.

13 b §

Ravintolan tai muun ravitsemisliikkeen sisätiloissa tupakointi voidaan sallia ainoastaan tupakointiin hyväksytyssä erillisessä tupakointitilassa. Tällöin on kuitenkin huolehdittava siitä, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan sille alueelle, jolla tupakointi on kielletty. Ruoan ja juoman tarjoilu ja nauttiminen on kielletty tupakointitilassa.

13 c §

Työskentely on kielletty tupakointitilassa lukuun ottamatta järjestyksen, palo- ja pelastustöiden sekä turvallisuuden kannalta välttämätöntä

työskentelyä. Tupakointitilan siivous on sallittu vasta sen jälkeen, kun tupakointitila on huolellisesti tuuletettu, ottaen huomioon, mitä työntekijän työturvallisuudesta erikseen säädetään.

13 d §

Tupakointitila on mitoitettava kohtuullisen kokoiseksi suhteessa ravintolan tai muun ravitsemisliikkeen anniskelualueen kokoon taikka asiakaspaikkojen määrään. Tupakointitilan rakentamisesta, kunnossapidosta ja korjaus- ja muutostyöstä on voimassa, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja sen nojalla säädetään.

Elinkeinonharjoittajan on laadittava omavalvontasuunnitelma, jossa esitetään, miten tupakointitilan toimivuus varmistetaan ja miten tupakointitilan olosuhteita ja järjestystä voidaan valvoa sen ulkopuolelta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tupakointitilan vähimmäis- tai enimmäispinta-alasta taikka tilan pinta-alan suhteesta ravintolan tai muun ravitsemisliikkeen anniskelualueen kokoon tai asiakaspaikkojen määrään.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tupakointitilan rakenteellisista ja toimivuutta koskevista rakennusteknisistä vaatimuksista samoin kuin elinkeinonharjoittajalta vaadittavan 2 momentissa tarkoitetun tupakointitilaa koskevan omavalvontasuunnitelman laatimisesta, sisällöstä ja toteuttamisesta.

13 e §

Työsuojeluviranomaisten, 14 a §:ssä tarkoitettun kunnan valvontaviranomaisen ja tarvittaessa poliisin on ilmoitettava alkoholilain (1143/1994) 21 §:ssä tarkoitettulle anniskeluluvaviranomaiselle tupakointitilaa koskevien säännösten rikkomisesta ja rakennusvalvontaviranomaiselle tupakointitilan rakentamista, kunnossapitoa tai korjaus- ja muutostyötä koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta. Työsuojeluviranomaisen ja 14 a §:ssä tarkoitettun kunnan valvontaviranomaisen tulee ilmoittaa

toisilleen edellä tarkoitettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta.

14 b §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, tupakoinnin kieltämistä ja sen rajoittamista koskevan 12 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdan ja 13 §:n 3 momentin säännösten noudattamista työyhteisössä valvovat työsuojeluviranomaiset siten kuin siitä säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

— — — — —
Tämän lain 12 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohdan noudattamista valvoo poliisi.

17 §

— — — — —
Jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa taikka jos kiellossa mainittua säännösten vastaista menettelyä on jatkettu tai jos se on uudistettu asetetun määräajan jälkeen, kunnan on ilmoitettava asiasta:

1) viralliselle syyttäjälle, jos kysymys on 10, 11 tai 12 §:n, 13 §:n 1, 2 tai 5 momentin taikka 13 b §:n säännösten vastaisesta menettelystä; sekä

32 §

Joka yleisen kulkuneuvon, sisätilan tai ulkoalueen haltijan tai hänen edustajansa taikka yleisen tilaisuuden järjestäjän tai siellä järjestysmiehenä toimivan taikka valvontaviranomaisen huomautuksesta huolimatta jatkaa tupakointia sisätilassa tai ulkoalueella, jossa tupakointi on 12 §:n mukaan kielletty, on tuomittava *tupakointirikkomuksesta* sakkoon.

33 §

Yleisen kulkuneuvon, sisätilan tai ulkoalueen haltija tai hänen edustajansa taikka yleisen tilaisuuden järjestäjä, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) sallii tupakoinnin 12 §:n vastaisesti sisätilassa tai ulkoalueella, jossa se on kiellettyä,

2) laiminlyö 12 §:n 2 momentin, 13 tai 13 b §:n vastaisesti kunnan 17 §:n mukaisesti yksittäisessä tapauksessa antaman kiellon tai määräyksen edellyttämät toimenpiteet tupakan-savun kulkeutumisen estämiseksi sisätiloihin, joissa tupakointi on kielletty, taikka

3) sallii tupakointitilan käyttämisen muuhun kuin 13 b §:ssä mainittuun tarkoitukseen,

on, jollei laiminlyöntiä voida pitää vähäisenä ja jollei teosta muualla laissa säädetä ankaram-paa rangaistusta, tuomittava *tupakkalain suojaa-mistoimenpiteiden rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan toimenpiteistä tupa-koinnin vähentämiseksi 25 päivänä helmikuuta 1977 annetun asetuksen (225/1977) 1 §:n 8—11

kohta, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 174/1995.

Jos elinkeinonharjoittaja on ennen tämän lain voimaantuloa toteuttanut ravintolassa tai muus-sa ravitsemisliikkeessä tämän lain voimaan tul-lessa voimassa olleessa laissa edellytetyt tupa-kansavun kulkeutumisen estämiseksi savutto-mille alueille tarpeelliset rakenteelliset ja ilman-vaihtoon liittyvät toimenpiteet ja 14 a §:ssä tar-koitettu kunnan viranomainen suorittamansa tar-kastuksen tai elinkeinonharjoittajan hankkiman asiantuntijalausunnon perusteella voi todeta, et-tei niihin ole huomauttamista, riittää, että tämän lain mukaan tarpeelliset rakenteelliset ja ilman-vaihtoon liittyvät muutokset toteutetaan kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-tyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-piteisiin.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2006
